

Cümlede Anlam - 6 (Cümlede Duygu ve Kavramlar)

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisi bir “tanım” bildirmektedir?

- A) Sevgi ne kadar büyükse acısı da o kadar büyük olur.
- B) Yaşam, sevgi uğruna ölmek değil; uğrunda ölünecek sevgi bulmaktır.
- C) Gerçek sevgi, iyilik görüldüğünde artma, kötülük görüldüğünde eksilme göstermez.
- D) Dünyada ne kadar insan varsa o kadar sevgi çeşidi vardır.
- E) Sevginin, bilginin ve çalışmanın dünya üzerinde belli bir vatani yoktur.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir karşılaştırma yapılmıştır?

- A) İyi bir romanın ne olduğunu söylemek kolay değildir.
- B) Kaplumbağaya dikkat edin ancak kafasını çıkarıp risk aldığı anda ilerliyor.
- C) Resim yapmayı öğrenmek, şekillerin ne anlattığını çözmektir.
- D) Yazı bir fikri yüz sayfada anlatırken resim o fikri tek sayfada anlatır.
- E) Her masalın, hayal gücü için çekici gelen bir yanı vardır.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aynı kavramla ilgili karşıt durumlar dile getirilmiştir?

- A) Hâkimin yüzündeki sert ifade, davayı izleyenlerin yüzündeki yumuşak havayı dağıttı.
- B) Soğuk davranışları, davetlilerin içtiği sıcak kahvelerin tadını kaçırmıştı.
- C) Gençlik yıllarında kullandığı savruk dil, olgunluk döneminde derli toplu bir hâl aldı.
- D) Sinema, her geçen gün yükselirken tiyatro sahnelerden ekranlara kaymaya başladı.
- E) Bir milletin hayatında sanatın yeri azaldıkça anlaşmazlıklar daha çok arttı.

4. (I) İlk olarak 1857 yılında yayımlanan “Kötülük Çiçekleri”yle Baudelaire, romantizmden arta kalan güçlü ve coşkulu temaları sürdürmek yerine büyük kentin sancılı dolu çelişkilerini şiirlerine yansıttı. (II) Toplumsal yaşam-iche kapanış, dindarlık-tanrıtanımlılık gibi karşıtlıkları çarpıcı bir şekilde işleyerek şiirlerini yeni bir düzleme taşıdı. (III) 19. yüzyılın ikinci yarısında romantizmin ve parnasizmin çifte etkisini yansıtan şiir ortamı, sembolizmin etkisiyle yeni düşünce akımlarının önünü açtı. (IV) Fransız şiirinde başlı başına bir dönemeç olan Baudelaire, modern dünya şiirinin de kurucu basamaklarından biri ve şiir sanatında benzeri olmayan bir özgünlüğün de öncüsüdür. (V) Bu özgün şairin eserleri, sanat dünyasını ve kendisinden sonra gelen tüm şiir ve edebiyat hareketlerini derinden etkilemiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri “içerik” ile ilgili yargılardır?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III.
- D) III ve IV. E) IV ve V.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde olumsuz bir eleştiri yapılmıştır?

- A) “Üşümüş Kuşlar”, nereye giderse gitsin kendi kafesini, yaralarını yanında taşıyan insanın mutsuzluğunu ve çıkmazlarını iki kişinin ilk bakışta çok öznel görünen ilişkisi üzerinden dizelere döküyor.
- B) Kitabın bütününe yayılan aşk şiirleri, insanın kendi yalnızlığı kadar başkalarının yalnızlığından da beslenen kederli bir ışığın eşliğinde siyasal çatışmaları, şairin bölünmüş ülkesinin acılarını dile getiriyor.
- C) Okurun imgeleminde tamamlanabilecek yarım bırakılmış küçük hikâyelerden oluşan kitap, dayatılmış ve kabul edilmiş her türlü tutsaklık biçimine karşı masumiyet, arınma, direnç ve özgürleşme tutkusuna kanat verme çabasında.
- D) Çağdaş şiirimizde bir klasik olan dünya şairi Nazım Hikmet’in kaynak metinler temelinde yeniden gözden geçirilerek yayımlanan şiirleri, Delta Dizisi’yle şimdi yeniden okurlarıyla buluşuyor.
- E) Yaşar Günaçgün, kendisini beğeni ile yakından takip edenlerin pek çok kez izleyip tanık oldukları gibi, sevdiği şairin kitabına en gözde şarkılarının kliplerinde birçok kere başrolü verecek kadar popülist ve sıradan bir yaklaşıma sahiptir.

Cümlede Anlam - 6 (Cümlede Duygu ve Kavramlar)

6. (I) Yıllar önce, Ankara'daki bir kitap fuarında, "Antolojiler Eşliğinde Edebiyatımız" konulu bir konuşma yapmıştım. (II) Antolojilerin öneminin altını çizmiştim. (III) Gerçekten de bir seçme sıkıntısı yaşadığınızda, bu sorunu giderecek ve size çeşit zenginliği sunacak kitaplar, antolojilerdir. (IV) Hangi şairi okuyacaksınız, hangi yazarın hangi eserine bakacaksınız; size en doğru fikri antolojiler verir. (V) Antolojiler, ne için olursa olsun, kullanmayı bilen için muazzam sıçramalar sağlayan bir edebî tramlendir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde bir "değerlendirme" yapılmamıştır?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III.
D) III ve IV. E) IV ve V.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir "ön yargı" söz konusudur?**

- A) Sanatçının bu konuda da yeni fikirler öne süreceğini düşünüyordum.
B) Okuduğumuz kitaplar, günlük hayatta bize yol gösterecek nitelikte olmalı.
C) Öykücünün bu biçemle okuyucuyu etkilemesi mümkün değil.
D) Şiirin ölçülü olması, bir dönem o şairin edebî kültürünün de göstergesi kabul edilmiştir.
E) Fikirleri daha nesnel ve ön yargısız biçimde tartışmalıyız.

8. I. Bir insan, hayattan bu kadar kopuk yetiştirilmez ki!
II. Yaşlıların, kendilerini yalnız ve hayatın dışında hissettiklerini biliyoruz.
III. Ailelerimizin bize katlanmaları için çok sabretmeleri gerektiğini düşünüyoruz.
IV. Şehir dışında olmasaydım ben de düşününüze katılmak isterdim.
V. Sizi az da olsa dinleseydim bugün daha iyi bir konumda olacaktım.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde "yakınma" söz konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "olasılık, tahmin" anlamı vardır?**

- A) Bir an için sınavı kazandığını düşün, hangi bölüme yerleşmek isterdin?
B) Bu olaylara sessiz kalmamamız gerektiğini düşünüyoruz.
C) Diyelim ki hayatında tüm hedeflerine ulaştın.
D) Meydanda toplanan kalabalık bin bin beş yüz kişi civarındaydı.
E) Bu filmi, yazarın romanını okumadan önce mutlaka izlemelisin.

10. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde "umut" söz konusu değildir?**

- A) Kırılır da bir gün tüm dişliler
Döner şanlı şanlı çarkımız bizim
B) Gökten bir el yaşlı gözleri siler
Şenlenir evimiz barkımız bizim
C) Yokuşlar kaybolur çıkarız düze
Kavuşuruz sonu gelmez gündüze
D) Kurtulur dil, tarih, ahlak ve iman
Görürler nasılmış, neymiş kahraman
E) Bir gün akşam olur biz de gideriz
Kalır dudaklarda şarkımız bizim

11. **Aşağıdakilerin hangisinde "kanıksama" anlamı vardır?**

- A) Bütün bu yalanları benim uydurduğumu kimse söyleyemez.
B) Tut ki bu davada suçlu bulundum, yine de bu işin peşini bırakmayacağım.
C) Zaman, her şeyi eleğinden geçirip değerli olanı ortaya koyabilir.
D) Önceleri böyle davranışlara tepki gösterenler şimdi sessiz kalıyor.
E) Teknoloji ilerledikçe insanın kendine ayırdığı zaman azalıyor.

